

ВУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВЦИК(б)-гэй Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Советей орган

№ 276 (277) | 1940 оной ноябриин 28, четверг | СЭН 10 МУНГЭ

Агрозоотехническэ һуралсалые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ

Манай колхозуудта һүүлэй жэлүүд соо хэдэн зуун мянган стахановецүүд урган дэбжэб. 1939 ондо Хүдөөажыхын бүхэсоюзна выставкэдэ 150 гаран мянган түрүүшүүд ба солото хүнүүд хабаадалсаһан аад, мүнөө жэлдэ тэдэней тоонь 278 мянга болоо.

Хүдөөажыхын выставкэдэ—энэ бүхэсоюзна колхозно университетдэ ошоод, Москваһаа бусажа ерэнһан колхознигууд—стахановецүүд ба специалистнууд өөһөдүнгөө шудалһан стахановска опыт тухайда оломянган колхознигуудта ойлгосотойгоор хөөрөжэ үгэдэг байна. Энэ хадаа манай орондо заншал болоһой. Тэдэнэр болбол выставкын эрхим опыдые өөрынгөө колхоз, совхоз, МТС, ферма, бригада ба звенодо үргэнөөр хэрэглэхын түлөө тэмсэнэд.

Түрүү колхознигууд хадаа элбэг ехэ таряа ургуулаха ба адуу малайгаа ашаг үгэлгы ехэдхэ мэргэжэл одохын тулада, агрозоотехническэ ба зооветеринарна эрдэмдэ һуралсахые хүсэнэ. Эвэншье ойлгосотой: агрозоотехникийн заабарине мөдөхөгүи хаа, газарай хурийны культуринаар элдүүрихэ ба үшөөнэй һуһаалгы стахановскаар дэшшүүлхэ бэрхэтэй.

Мүнөө үедэ ефремовскэ хүдэлөөе хааһангүи уламбур үргэнөөр дэлгэрүүлхые парти ба правительство биднһөө эрина. Энэ гайхамшагта хүдэлөөн болбол жэл бүридэ 8 миллиард луд таряа үйлдбэрлэхэ тухайда нүхэр Сталиный табигһан угаа шухала зорилгы бодото хэрэг дээрнэ шийдхэ хүсэлһөө үндэһлөө. Энэ даабарине гүйсэдхэлгэ — партийна ба партийна бшвэ бүхы большевигүүдэй хүндэтэ уялга мүн.

Манай республика соо ефремовскэ агрозоотехническэ хэрэгдэлгэ, гектар бүриһөө зуун пуд орооно сугауулахын түлөө социалистическэ соревнованиин үүсхэл гаргаһан Бичурын аймагай колхозууд энэ жэлдэ бага бшвэ амжалта туйлаа. Тэндэ, үнгэрэгшэ хабар 106 ефремовскэ звенонууд эмхидхэгдһэн юм. Олохы ефремовецүүдын зуугаад пудай ба заримань 28-һаа 49,5 центнер хүрэтэр ургаса хурдаба. Иймэ һайн жэшөөнүү гансахан Бичурада бшвэ, харин бусад шье аймагуудай колхозуудта (Тунхэн Яхта, Мухар-Шэбэр) бии.

Эдэ ефремовецүүд стахановска ургаса хайшан гээг туйлааб гээбэ: тубтын түрүүнэ, агрозоотехническэ һуралсалые угаа ехээр шухалашалжа, тэрэниһе һайса шудалаад, өөрынгөө үчосток дээрэ зүбөөр хэрэгдэлгэ шадда.

Ушар нимэһээ, манай колхознигууд болбол тарианай ургаса дэшшүүлхэ мэргэжэтэй болохын тулада, өөһөдүнгөө агрозоотехническэ эрдэмэ дэшшүүлхэ ёһотой байһань практика дээрһээ эли харагдана. Зүгөөр, гансахан лэ таряан ажалай бшвэ, мун малажалай мадрнуудые зоотехническэ һуралсаалда хандуулаха зорилго байна гэшвэ. РСФСР-эй Верховно Советей депутат, орденто нүхэр Долгорбай Эрдыниева өөрынгөө һунгагшадта—Зэдн, Закаменай, Кяхтын, Селенгын аймагуудай ажалшадта хандһан бшвэг соогоо, малшадтай дунда зоотехническэ һуралсал эмхидхэхыен уралаба. «Малажалай хүдэлмэригшөдэй ажалынь стахановска метод шудалалгы эмхидхэжэ, тэдэнэй опыдыен өөһөдүнгөө фермэүүд дээрэ хэрэгдлөхэ шухала»—гэжэ нүх. Эрдыниева бшвэ.

Намарай полевои хүдэлмэри дүүрээд байһан мүнөө үедэ колхознигуудай дунда агрозоотехническэ һуралсалые һөргөөхэ саг болоо. Манай республика дотор ефремовскэ хүдэлөөнэй эхи табижа, эхэ нотагынь болсон Бичурын аймагай түрүү колхозуудта агрозоотехническэ кру-

жогууд хүдэлмэрижэ эхилээ. Тэндэ—Билютайн сельсоведей, Сталиный нэрэмжэтэ артелиин агротехник, коммунист Лаврентий Алексеевич Перевалов гэшэ энэ намарһаа хойшо агротехникийн асуудалаар хэдэн заняи үнгэргэбэ. «Саһа тогтоолог тухайда» лекциены колхознигууд ехэтэ һонирхожо, халуунаар зүбшэн хэлсэбэ. Нүх. Перевалов болбол агрономийн наукаар өөрынгөө эрдэмэ дэшшүүлхэ, селекционы хүдэлмэри ябуулжа, угаа үнэтэй опыт хэнэ. Теэд, нимэ һайн жэшөөнүүд даб гэһээр манай эндэ тон хомор.

Агротехническэ һуралсаалай заняинууд мүнөө хаа-хаанагүи эхилээд байха ёһотой аад, Наркомземэй аппарат, эгээн түрүүндэ—Агротехникийн ба Малажалай Управлениинүүд, АЗО-нууд һөдөндөһойхиодоо адли ношбо ба хүдэлсөгүи байһанайн гэмээр, энэ шухала хэмжээбуулга ехээр һаатана. Кружогуудай план, программаны зохёолгондой, тэдэн АЗО-нуудта эльгээгдэбэ. Формальна талаараа хэрэгтэй юмөн хүсэд хэбэртэй. Гэбшье, агрозоотехническэ һуралсалые эмхидхэлгэдэ бодото туһаламжа, тодорхой хүтэлбэри олонхи ушарта үгы байна.

—Кружогуудай ба һургуулийн план ба программаны үни эльгээһэн байһабди. Заняитынь хүтэлхэ хүнүүд томилогдонхой. Мүнөө агрозоотехническэ һуралсал колхоз бүхэндэ эхилээ(?)—гэжэ Наркомземэй Агротехникийн таһагай агроном нүх. Бардамов хэлэнэ. Зүгөөр, бодото байдалынь хараад үзэхэдэ тэд ондоо: олонхи колхозуудта энэ хүдэлмэри үшөө эхилээдүй. Тимэһээ, Газартаряалангай ба Гэгээрэлэй Наркомалууд хадаа агрозоотехническэ һуралсаалда колхознигуудые олоор хандуулаха тусаа практикаскэ хэмжээнуудые абаха ёһотой.

Колхозуудай стахановска һургуулинууд ба агрозоотехническэ кружогуудые хүтэлбэрлэхын тулада, стахановецүүдэй, колхозник-опытникуудай, геранизовецүүд, ефремовецүүдэй, һургуулийн багшанарай ба хүдөөажыхын специалистнуудай дундаһаа активистнуудые үргэнөөр хабаадуулаха шухала. Тэнтэй семинар үнгэрэгжэ. һуралсаала ары эхилхэ хэрэгтэй.

Кружогуудта ябуулагдаха заняитыин план зохёоходоо: нотагайгаа условноһоо идэһлэхэ, хүдөөажыхын хүдэлмэриниң үе-ханынь хараада абаха шухала. Жэшөөн, мүнөө үедэ саһа тогтоолог ба үбэлэй агрозоотехническэ хэмжээбуулганууд, ажалай эмхидхэл г. м. асуудалчуудые ефремовецүүд шудалха болоно. Тэдэнэр хабарай тарилгын урда тээ үрһөнэй орооно бэлдэхэ теори ба практикы, тарилгын агрозоотехническэ шудалха ёһотой. Малшад, һаалшад мүнөө үедэ тул абалгын ба үбэлэй сарта адуу малаа яагаад зүбөөр харуулаха тухайда г. м. асуудалчуудар заняитта ябуулаха ушартай.

Гэхэтэй хамта, агрозоотехническэ асуудалчуудар ба стахановецүүдэй үнэтэ опыдууд тухайда колхознигуудта зориулжа хэблэһэн книгтэүүд тон хомор байна. Энээн тухайла манай хэблэлэй органууд анхарха уялгатай.

Агрозоотехническэ кружогуудта ба стахановска һургуулинуудта һураһан колхознигуудай дундаһаа оломянган, талантта шадмар организаторнууд, колхозно швээ интеллигенци хүмүүжүүлэгдһэн дэбжэнэ. Иймэ һуралсаалда колхознигууд олоороо хабаадаад байхадаа, өөһөдтөө шухала эрдэм хураһаһаа гадна, эмхидхэлэй шадбарине шудална, хэжэ байһан ажалайгаа түлөө харюусалгы хүсэд мэдэрхэ болоно. Эгээн нимэ дээрһээ, энэ асуудалда большевистскэ анхарал хандуулахы ердгөнэ.

Социалистическэ революцие бэлдэхэ ба үнгэрэхэ үедэхэ тэрэнэй ажал-ябуулганууд тухай хэлэгдэнэ. Книгын зарим главинуудынь Астраханнй героническа обшвондохой С. М. Кировэй үүргэдэ, Азербайжандахы ба Ленинградска большевигүүдэй хүтэлбэрлэгшын пост дээрэхэ тэрэнэй хүдэлмэригэ зориулагдана. Книгын тираж—50000 экзэмпляр. (ТАСС).

Хронино

СССР-эй Верховно Советей Президиум болбол гадаадын хэрэгүүдэй Ардакый Комиссарай орологшо нүх. В. Г. Деканозовы СССР-эй Германияхы бүрийн эрхтэ түлөөлөгшөөр томилоб.

СССР-эй Верховно Советей Президиум болбол нүх. А. А. Шкварцевы СССР-эй Германияхы бүрийн эрхтэ түлөөлөгшын туһалаһаа сүзөөлбэ.

Ленинградска сэрэгэй агаарай хүсэнүүдэй тусхай һургуулида абалга эхилбэ

ЛЕНИНГРАД, ноябриин 25. (ТАСС). Мүнөөлөр, сэрэгэй агаарай хүсэнүүд тусхай дунда һургуулида абалга эхилбэ. Кировскэ районий һургуулийн эрхим гэрнүүдэй нөгөөһөн үүдөнэй дээд тээ—

„Хүдэлтэй өөр хүсөөнбөди“ гөһөн ехр плакат харагдана. Энэ байшан соо ерөөдүн лётчыгууд хураха юм. Һургуули доторың — һаруулаһан аудиторы, һайнаар түхөөрөгдһөн кабинетүүд, актова

ба физкультурнын залууд бии. Абалгын комисси болбол түрүүшынгөө үлэртэ һуралсаалай отлаччыгууд — лудва һургуулинуудай һурагшадые хэдэн олоор абаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Советскэ Союзай Маршал, СССР-эй Оборонын Наркомой нэгдэхэ орологшо—Семен Михайлович Буденный. (ТАСС-ын фото)

МОСКВА—ҺУРАГШАДЫЕ УГТАНА

Столицын фабрико-заводуудай һургуулинуудта, олооборилгын ба түмэр-амай училищинуудта хурахан татагалшадтай тусхай поездиның осквда ерэлгэ үргэлжэлөөр байна. Ноябрьн 25-да Рязанска, Тамбовска ба Орловско областьнуудһаа үргэһэн мянган шахуу эдиришүүд ерөбэ. Москва бол бол таталгын залуушудые байртайгаар угтна. Транспортны организациянууд һайндарлагын эл вокзалуудһаа сәбәрләнхэй. Курска вокзалай перрон дээрэ поездын ерэхые угуулаач, һургуулийн ба училищинуудай хүдэлмэригшэд сугларһад. Мун аһа, ажалай резервчүдэй городской управлениһээ, городов парийна, советскэ ба комсомольскэ органицинуудһаа томилогшон түлөөлөгшөд бии.

Вокзал дөөһөө залуушудые һургуулинууд ба училищинуудта ү хүрэтэр үдэшлөгын ба зөөгын хөгүүд тон һайнаар табигданхай Урда областьнуудһаа ерөһөн колхознигууд—эдиришүүд болбол шухала санитарна-гигиеническэ процедирануудые дүүргәмэ-эрээ, тэрэ дары общежитиянуудтэ тарса аһа. О воборинын №17 училищидэ Рязанска областьһоо ерэнһан 170 татагалшадные зотид һайн түхөөрөгдөһэй һуруулаһан таһагалнуудта оруулба Замда аяшарһанаа амһарһанайгаа һүүлээр, улаан бузанда сугларһад. Тэндэһэ литература, шатар ба даам, хүгжэмэй инструментнууд олов.

«Динамо» заводой, Кагановичын перимжэтэ ФЭУ-гэй база дээрэ байгуулагдһан, олооборилгын №7 училищидэ хураһана 400 татагалшад ерөбэ. Заводой нийтын органицинууд бол бол олооборилгын училищын һурагшад дунда ябуулагдаха культурна хэмжээбуулгануудай план з хөһөн. Эдиришүүд хадаа, һуралсаалайгаар эхитер заводтой танилсаа, столицын сөнгөлгө хүжюун ба гоё һайхан байдалы хараха, Ленинэй мавзолейтэ, плаштариде ба музейнуудтэ орохо юм.

Нютагай соведуудэй депутадудта кандидадуудые регистрацилга дүүрэбэ

ПЕТРОВЗАВОДСК, ноябриин 25. (ТАСС). Нютагай Советуудэй депутадудта кандидадуудые регистрацилга ба дэбжүүлгэ олообол бүхы республика дотор үс гөлдөр хүчгэгдэбэ. Окрж ой һунуулийн комисси болбол Карело-Финскэ ССР-эй районно, городскэй, сельскэ ба поселково вилдүү-эй депутадудта 5700 кандидадуудые регистраци һан байна.

Республикын эрхим хүнүүд, социалистическэ ороной дүлэтэ патриотууд

депутадудта кандидадуудар дэбжүүлгэдээ. Тэдэнэрэй дунда—ой молоний ба загаванай промышленностин, транспортын, хүдөөажыхын стахановецууд, советскэ интеллигенциин эрхим түлөөлөгшөд олов. Районно соведуудтэ дэбжүүлгэлэһэн 737 кандидадуудһаа 220-нь хүдэлмэришөд ба колхознигууд, 123-нь интеллигентнууд. Кандидадуудай тооло—100 орденгш, 236 экзэнарнүүд.

Советскэ Латвийн столицада

РИГА, ноябриин 25. (ТАСС). Столицын ажалшад болбол СССР-эй Верховно Советдэ һунгалтануудта эршмөтэйгээр бэлдхэнэ. Город соо 193 һунгуулийн участогууд байгуулагдаба. Городскэй самоуправлени хадаа тэдэнэртэ гэр байшануудые бэлдхэжэ эхилээ. Һунгагшадтай списогүүдые зохёолгодо бэлдхэл захалба.

Һунгуулийн кампанияда зориулагдһан, ажалшадтай олон суглаанууд предприятй дөөгүүр ба советскэ учреждени-

нүүдтэ үнгэрэгдэнэ. Партийна эхин органицинууд болбол оягууламжын хүдэлмэри ябуулахын тулада һунгагшадтай дундаһаа хэдэн мянгаад хөөрөл-дөшмэдые, партийна ба профсоюзна активистнуудые дундаһаа кружогуудые хүтэлбэрлэгшэдые ба түрүү комсомолецуудые шэлэн олобо. Гансахан Задвинска район соо агитационно хүдэлмэригэ 1575 хүнүүд хабаадуулагдаба. Тус районной томонууд предприятйнууд дээрэ агитаторнуудай 73 семинар эмхидхөг-тэрэ.

Кара-Кумууддахы бэлшээридэ

Туркмениин 200 гаран колхозууд Кара-Кумуудга хонид ба ямануудһаа адуулаһар шийдэбэ. Культурна талмал-дахы бэлшээрне абарга тоо мал-уудга ба моридто сүзөөлгө юм. Хоохон губида 150 тухай худагуудые бэлдэбэ.

фермэнуудые эһабарилжа, хоншодой байта гэрнүүдые баниба. Чаджоуска областгын 18 колхозууд хоохон губидагы өзүргэлжы бэлшээрндэ мал һүрэгүүдэ гаргаба.

Модобэлдхэлдэхэ гээгдэлые дары усадхаха

Энэ дүрбэлэхэ квартал болбол ажыхын жэлэй планине заабол гүйсэдхэхын түлөө шанга тэмсэтэй квартал мүн. Гэбшье, Хориния леспротхоз хадаа өөрын өө хүдэлмэригэ ямаршье хубилалтануудые гарганагүи. Мүнөө, модобэлдхэлгын эхилһээр һара хахадай үнэрөөд байхада, IV кварталай планин 12,4 п.цент гүйсэдхөгөөд байна. Энэ төсөшөгүи гээгдэл хадаа гүрэнэй удхашанартай хөрөтө зарим колхозуудай тон харюусалгагүйгээр хандагдаһаа болоно. 321 хүн, 262 морид модобэлдхэлдэ үшөө элүүлгэдэгүи байна. Дөө-Хуланай сомоной, Тельманей нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлгешөн нүх. Жамбалов) болбол 33 хүнүүдые ба 10-аад моридые эльгээгөгүи байха юм. Гадна, хуулийн наһанда хүрөөгүи, хүндэ хүдэлмэри хэжэ брахагүи хүнүүдые эльгөөһөн фактнууд бии. Советскэ сомоной „З-веты Ильича“, „Зургаанай Зам“ колхозууд ёһо дүүргэхын түлэе, ажалда тувагүи хүнүүдые модобэлдхэлдэ гаргаһан байба.

Хорин аймагай хүтэлбэрлэхы органицинууд модобэлдхэлгын төмшө хурдадахын түлөө оперативна хэмжээнуудые абахын ороно, энэ сөрбэзо хөрөгын хөһрдохы элжжэндэ танина. АЗО-е дааша нүх. Маслов болбол „Түрүүшээр хуряалгана түгэсхөөт, һүү-өөрнэ модо бөлөхөжэ эхилхэ“ гөһөн заабаринуудые Ч-санын колхозуудта үгөлөһөн байна. Тэрөнэй гомөөр, хэ-өн арбаад хүнүүд ба морид модобэлдхэлгэдэ элсүүлгэгөгүи байһаар. Социалистическэ шан-шөһө барилгануудта сәбәр ба шанартай модонуудые бэлдэхэе планна Хориния леспротхоз заабол дүүргэхэ уялгатай.

П. АФАНАСЕНКО—Хориния ЛПХ-гэй директор.

БМАССР-эй Совнаркомдо

Бурят-Монголой АССР-эй Совнарком болбол „наркомместпромой, аймагууддахы промышленностин предарияти-нуудай барилгын дбас тухай“ тогтоол Наркомместпромоор ба зарим аймагуудар хангалтагүи дүүргэдгөө гэжэ төмдөгшөбэ. Барилгы дүүргэлгээр СНБ-гэй байгуулаһан болээр сахнаганагүи. 24 объектнуудые барихар хараалагдаһан аад, 10 объектүүд дүүргэдһөн ба 9 объектүүд дүүргэдхө дүтэлжэ байна.

5 объектнуудэй барилга эхилээдүй. Брижа дүүргэ дөһөн зарим (Занграй, Тарбагатай, Зэлэ) объектүүдэй аһа-барилгын монтаж һа тана.

БМАССР-эй Совнарком болбол 1940 ондо барилгата районно барилгануудта табигдһан бүхы мүдгы хөр-глөхө хэмж өнүүдые абахынь Наркоммест-промые уялгалба.

Райпроткомбиндагы барилгы һаатуулаһан шатгаан тухайнь—Тунхөнэй аймагай гүйсэдкомой түрүүлгөшө нүхэр Барыдаевһаа тайлбары эрхөтөө хамта, мун мөбельн мастерской (1940 ондо дүүргэхээр хараалжа) энэ дары хүдэлмэришөдэй ба унаагай хүсөөр хангахынь тэрэниһе уялгалба.

Зэдн аймагдахы черепична заводой барилгада бүхы хэмжөөнэй туһаламжа үзүүлхынь Зэдн аймагай гүйсэдкомые уялгалба.

Аймагуудта мөбеллин механизиронанно мастеровинуудые дары эмхидхэхын зорилгоор, Улан-Уднй мөбельн мастерскын дэргдэ стачоичнуудые модбөлхөһөн Наркомместпромодо дурачхаба.

Бизья Цыденовэй хүтэлбэрилдэг ферма

Колхозник Бизья Цыденов болбол Закаменай аймагай, Цагал Мориной сомоной, Сталиный нэрэмжэтэ колхозой моной фермые даагшар хүдэлмэригшө. Нүх. Цыденов ажалда ханамжатайгаар хандажа, өөрынгөө фермын хони ямадые үнөхөөр һайнаар үслэнэ. Энэ жэлдэ 45 хурагдые түлжүүлбэ. Цыденовэй хүтэлбэрлэгг фермын хонид булта тобир тартануул.

Б. Гармасы.

14191 хүн хабаадаба

Энэ жөлэй январин 1-һөө хойшо БМАССР-эй антирелигиозно хүтөлгө 14191 хүн хараба. Музейдэ коллектывөөр хабаадагшадта 90 кнпичүүд уншагтаа.

ПАРТИЙНА АЖАБ И ДАЛ

ЗАЛУУ КОММУНИСТНУУДЫЕ БОЛЬШЕВИСТСКЭЭР ХҮМҮҮЖҮҮЛХЭ

ВКП(б)-гэй XVIII съезднээ хойшо үнгэрхэн үе соо Улан-Удын Центральна районой партийна организаци нилээд ургаган байна. 1940 ондо ВКП(б)-гэй членэй кандидата 391 хүн абтаба. Мүнөө манай организацида 678 кандидат туулодоно. Эднээр хадаа Ленин-Сталиной партиин хэрэгтэ өсөстөө хүрэтэр преданнэ хүдэлмэришэд ба советскэ интеллигенциин эрхим түлөөлөгшд болоно.

Манай парти болбо залуу коммунистуудые большевистскээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ тон өхө анхарал табигад байгаа, табижа байна. «Манай урда байгаа зорилго—энэ хадаа партиин залуу членүүдые хүсөөдөр хүмүүжүүлгээ үлэмжэ түргөөр, амжалтатгайгаар, бүтэмжтэйгээр туналха, төрөөнхөө гадна, өгөөн харюусалгатай тушаалуудые гүйсэхэдхэ шадаха ба эгээн сознательна, тингээд олонинтэтэй нягта холбоотой, коммунизмы байгуулагшад кадрнуудые тэдэнэй дундаха бэлэхэлгэдэ туналга болоно...» гэжэ үшөө 1920 ондо В. И. Ленин заагаа хэн.

Залуу коммунистуудые большевистскээр хүмүүжүүлгэ болбо тэдэниие марксистско-ленинскэ эрдэмтэ хургалгаана, үйлдбэри дээрэ жэшээ харуулалгаана, партийна ба нийтин ажабайдалда активнаар хабаадалгаана бүрилдэхэ ёстой. Түрүү эхин парторганизацинууд хадаа марксист-ленинизмы залуу коммунистуудай шудалалгадань, партийна ба нийтин хүдэлмэридэ тэдэнэй активнаар хабаадалгаана, социалистическэ ажалай дисциплинэдэ большевистскээр хандалгадань бодото туналмажа үзүүлдэг байна.

Улан-Удын телеграфай парторганизациндахи 17 кандидатнуудын буатадаа партийна ба нийтин хүдэлмэридэ хабаадуулагданхай, тэдэнэй олонхын агитаторнууд байхаана гадна, үйлдбэри дээрэ авангарда үүргэ эзэлнэ. Партиин членэй кандидат нүх. Романов А. С. гэгшэ «ВКП(б)-гэй историйн хурлангы курсы» үебингээр үзэжэ дүүргэд, мүнөө марксист-ленинизмын классигуудай зохиолнуудые шудалжа байна. Нүх. Романов болбо большевизмын истори ба теорие шудалхатаа хамта, үйлдбэрингөө хүдэлмэриие үнэтөөр хайнаар эмхидхэжэ шадаа.

Тэрэнэй халаанинь — телеграфайгаа коллектив соо түрүү буури эзэлнэ, үйлдбэрингөө плание саг үргэлжэ 115 проц. ба дээшэ дүүргэнэ. Мүн төршлэн, партиин членэй кандидат нүх. Полякова—халаанай начальнигаар хүдэлмэрихэ зуураа, идейно-политическэ хэмжээгээ дөшлүүлхын тулада ямагта өхө оролдогдо гаргадаг, планаа 120 проц. хүрэтэр дүүргэдэг.

Хаана залуу коммунистуудай дунда үдэр бүри хүдэлмэри ябуулагданаб, тэдэниие партийна хүдэлмэридэ активнаар хабаадуулнаб, марксист-ленинизмые шудалалгадань туналнаб, тэндэ—ажалай бүтөөсө амжалтатгайгаар дөшлөнэ, бүтөөн гаргадаг продукциинь шанар хайжарна, тэдэнэрэй хүмүүжэлхын жэлээр гү, али хараар бэшэ, харин үдэрөөр, часаар ургана.

Гэхтэй хамта, хэдэн олон парторганизацинуудта залуу коммунистуудай дунда ямаршэ хүдэлмэри ябуулагданагүй. Эдэнэй тоодо: Многопромсоюзай, Наркомздравай, № 1 магазинай, Бурстройтрестын ба бусад учрежденинүүдэй дэргэдэхэ парторганизацинууд ороно. Гол дутуунуудын юоб гэхэдэ, тус парторганизацинуудай секретарьнуудыи коммунистуудай идейно-политическэ хэмжээгээ дөшлүүлгэдэн туналнагүй, энэ хэрэгтэ харюусалгагүйгөөр хандалаг байна. Тэрэнэй результатта, «ВКП(б)-гэй историйн хурлангы курсы» үзэжэ байгаа олонхи кандидатнууд 1 главада хуунаар.

Жэшээлхэдэ, столовонуудай кустын директорэй туналгажа, ВКП(б)-гэй членэй кандидат нүх. Белобородов—мүнөө хүрэтэр партиин историе үзэжэ эхилдэгү байхаар.

Тиймэхээ, залуу коммунистуудай дунда ябуулагдана хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие шөнөхдэн табижа, бүхлхэмжээгөөр шангадхаха хэрэгтэй. Кандидат бүхэниие партийна, нийтин ажабайдалда активнаар хабаадуулжа ба тэдэнэй үдэр бүрин хүдэлмэридэн туналха ёстой. Идейно-политическэ хэмжээгээ дөшлүүлхые хүсэдэггүй хүнүүдтэ эсэргүү хандуулан, партийна олонхын нанажмые үргэхэ шулаха.

С. КИОНАЛОВ—ВКП(б)-гэй Улан-Удын Центральна райкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша.

Коммунистуудай авангардна үүргэ

Зэдын аймагай, «Заветы Ильича» колхозой дэргэдэхэ партийна эхин организаци болбо коммунистуудайгаа хүсье колхозой үйлдбэри дээрэ зүбөөр хубаарилан табиһан байна. Организацидань хамтааа 16 коммунистууд тоолодоно. Тэдэнэрхээ 7-нь — полевои бригадада, 4-нь — малажалай ферменүүдтэ ба бусад коммунистуудын — сельсоветэй, колхозой хүтэлбэрихы хүдэлмэринүүдтэ ажаллана.

1939 он болотор, тус колхозой ажал хүдэлмэринь угаа эмхигүй, илангаа ферменүүдын дулаан байраар, малай тэжээлээр хүсэд хангагдадаггүй ба малнуудын муугаар харуулагдадаг байгаа. Иймүүд шаатаганууднаа, малажалые хүгжөөлгын гүрэнэй план дүүргэдэггүй байһан юм.

1939 оной июльдэ партийна организациин суглаан дээрэ колхозой фермин байдал тухайда хэлсэгдэжэ, ВКП(б)-гэй член нүхэр Банзаракцаевые фермин даалга болгохын колхозой правленидэ дурадхал оруулан ба тус дурадхалын хүндэтгэйгөөр хүлээгдэн байгаа.

Коммунист Банзаракцаевай хүдэлмэрихэ эхилдээр, МТФ-гэй байдалда өхө хубилалта болоо. Хабар ба зунай сагта барилгашадый бригада хүдэлмэрихэ, колхозойгоо малнуудые дулаан байраар хангажа шадаһан байна. Нүхэр Банзаракцаев хадаа малнуудай харуулагчы эрхимээр табихатаа хамта, малшадаа хайн условитой болгохо тухай оролдогдо гаргаа. Малшадый хүсөөр, 15 гэрнүүд ремонтлогдоо хэн. Малшадый дунда стахановцууд ба ударицууд олоншорю. Партиин член, малшада нүхэр Самбуева даажа абаһан 15 үнээдэ тулгалууджа, абаһан тулнуудые бутлые тообир тартанаар түлжүүлэ. Нүхэр Ц. Цыбежаповоа гэгшэ 20 тулгалуудые харуулаһан, нэгшмые үзүүлэн-үбөхөөнүгү тобиржуулба. Иймүүд малшад-стахановцууд олоо.

ВКП(б)-гэй член нүхэр Цыбежапов болбо колхозой эмхидхэгдэн сагнаа хойшо түмэршэ дарханаар хүдэлмэрихэ зуураа, тусхайта ажалдаа тон үзэн сэхээр хандадаг ба стахановскаар ажалладаг байна. Цыбежаповой эрхим хүдэлмэриие колхозой правлени үдэрөөр сөгнэжэ, олон дахин үнэтэ бэлэгүүдээр шангаһан байх юм.

Колхозой счетоводство нарин нягтаар, тодо ношоорой хүтэлбэрихэдэнэ. Бүхы фонднууд бүрин байгуулагдаад, жэлэй тоосоо гаргалгада бэлэхлэй хүдэлмэри түлэг ябуулагдажа байна. Энэ хүндэтгэй ба харюусалгатай хүдэлмэриие коммунист нүхэр Галсанов (бухгалтер) хүтэлбэрихэ.

Партиин член, тракторист Е. Саликов дэргэйгөө даабарине 150 проценттээ доошо бэшэ дүүргэнэ. Тэршлэн М. Гармаев, Аюша Цыбежапов ба П. Дагбаева (1940 оной выставкэдэ хабаадагшда) тусхайта пормонуудаа 150-200 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Тэндэ — багабэшгэтнэй хургуули эмхидхэгдэд, занитинь эмхитэйгээр ябуулагдаа. Энэ хургуулида 15 коммунистууд ба комсомолецнууд хуралсаа.

Б. А. БАРТАСОВ—Партиин Зэдын Аймакой инструктор.

Санаар ябалганууд

П. Михайловай фото-этнод.

Пионерүүдэй Байшангай 4 жэлэй ой

Республиканска пионерүүдэй Байшангай 4 жэлэй ойдо зориулагданай уран-хайтанай кружогуудай отчетно-вечер энэ оной ноябриин 25-ий үгшөө, БМАССР-эй ород драмын театр соо болобо. Энээндэ гороной солисто хүнүүд, артистууд, багшвар хуралгад, пионерыуд, тэдэнэй түрэлхид олоороо сугларба.

Пионерүүдэй Байшангай хүлэлмэри дэгшэ нүхэр М. Руднева гэгшэ тус вечерые нээхэ зууриа: — «Пионерүүдэй Байшан болбо хэдэн олон хүүгэтые коммунистическэ ёһор хүмүүжүүлнэ. Энээнэй дэргэдэхэ элдэб явнын олон тоото кружогууд яах бүри олошорно. Мүнөө жэлдэ 1-00 пионерүүд хуралшадый хабаал лгатай 90 кружогууд хүдэлмэрихэ. Үдэшэ бүхэнэ 3100 хүүгэд сугаржа яах хэдэг байна.

Шинерүүдэй Байшангаар хүмүүжүүлгэдэ шэ М. Раскопова, Портнягин, Григорьев ба бусад хадаа мүнөө

Советскэ Союзай горолуудта элдэб институтуудта хуралсажа байһал. Пионерүүдэй Байшангай хүмүүжүүлгын 45 хуралшад-пионерүүд болбо Бурят-Монголой искусствын декадада хабаадажа, багша Сташевгаа урда выстулган байһа. Тэдэнэй дунда № 10 дунда хур уулиин 2-дохы классын уруграфиа Ира Атавова, № 3 дунда хургуулиин Эдхэн классын огиднида Алаа Хандоновва, № 7 хургуулиин уруграфиа Ася Сельверова ба бусад олон шинэ. — гэжэ хэлэе.

Улаань, нүхэр Руднева болот пионерүүдэй Байшангай дамжуулгын Улаан Туе уран-хайтанай түрүү кружокто — гэрэнэй активнэ хэблэдэши Андрюша Хайдаровтар дамжуулан баруулба.

Хүүгээрнэ, пионерүүдэй Байшангай уран-хайтанай кружогуудай, авсанблин күсөөр элдэб номерууд хуралсажа.

Соревнованида уриба

Тарбагатайн аймагай, Хандагайтын хийн хургуулиин багшвар ба хуралшад болбо шаатагануудыгээр урөгшөө ялаһы гэггэдэхгүй, жэлэй өсөстө нэгэ класса дахин хуукагүйн түлөө тэмсэхэ, чөгвөтэ бүхэндэ 100 процент успеваемость туналха, хургуулиингаа түрэлхидэй комитеэй хүдэлмэриие хийжаруулха, шэнэ жэлэй ёлкодо эрчимээр бэлэхлэхэ, «хайн» ба «отлично» сөг-

нөтөнүүдые туналха ба хургуулиингаа нийтин хүдэлмэридэ активнаар хабаадалсаха гэсэн уялгануудые абжа, Н-Жиринскэ эхин хургуулиинхыи социалистическэ соревнованида уриба. Эдэнэрэй урзалыи П. Жиринскэ эхин хургуулиин багшвар ба хуралшад хүндэтгэйгээр уртжа, соревнованида эршэмгэйгээр оролсоо.

Тарбагатайн.

Гэгээрэлэй танагай анхаралда

Тунхэнэй аймагай, Аршаанай эхин хургуулиин (даагшын нүхэр Березовская) нийдон жэлэй хуралыи тун муу бэлэхлэлтэйгээр үгтэһан юм.

Мүнөө жэлэй хуралсажы мүн лэ муу бэлэхлэлтэйгээр ургаха. Бургуулиингаа ремонтны олоо хүрэтэр дүүргэдхүй. Совхозуудын дахар рамагүй ба бүри үни захилда бүтэһэн доскануудын мүнөө болотор бэлэн болоодүй байна. Уяалдөө хүсэд хүрлэхэ түлээгээ бэлэхлэхгүйнээ, пешэнгээ үнжөөд тү-

лэдэг юм. Тиймэхээ, классууд соош өхө хүйтэн байдаг.

Гадна, хуралшадый хэрэглэхэ нагладна тунчлалганууд, тетрадь, ном, каландаш гэхэ мэтын шукала харгалсууд дээр дутамаг байна.

Мүн энэ хургуулиин багшварта хүсэд хайн услово, илангада бавра, байгуулагдагүй байһар.

Энэ хургуулиин байдалда Тунхэнэй аймагай гэгээрэлэй таагай хамаралсаха сагын эрээ. Таб.

Газетэнүүдэй хууданууднаа

700 ажалта үдэр. Улдиргын семоно, Калининой нэрэмжэтэ колхозой член Федосей Александрович Земеров

болбо хэдэн жэлэй торшо соо колхозной түмэршэ дарханаар хүдэлмэрихэ. Энэ болбо хүлөөжажын машанануудые үндэр шанартгайгаар ремонтлохотобө сагта сасарна хүдэлмэри хөө.

Нүхэр Земеров хадаа үдэрэйгөө ноярые 200-300 процент дүүргэдэг байна. 1940 оной 10 нэр соо нүхэр Земеров 700 ажалта үдэр олобо.

Мүн тус колхозой малажалай стаханова Домна Лусьялова Маслова энэ оной октябриин 1-дэ 500 ажалта үдэр олоод байна.

(„Сталинец“).

Хүдэлмэриг хайжаруулжа эхилээ. Колхозной счетовод, Лениной нэрэмжэтэ колхозой комсомолецууд болбо «Лубянка» хүдэлмэриие шөнөхдэн табижа эхилээ. Лубянкэ дэргэдэ газетэ-кулиануудые уншыга олодо, шатар ам ба элдэб културна хэрэгсэлэй үйлдүүд абтаһан байна. Драматическа ружок хүдэ мэрижэ эхилһэн ба түрүүшынгээ зүжэгы ноябриин 29-дэ «Лубянка». Хаяан, лубянкэ дэргэдэ «Волочаевскэ үдэрүүд» гэжэ кино харуулагдаа.

(„Красная Иволга“).

Аптекэ барилга. Хорин аймагай нентр ээрэ шэнэ аптека барилгажа байна. Энээнэй барилгада 34 мянган гүхэриг гаргалсагдаа. Аптекэнь 1941 оной эхээр илгилгэдэ ороно юм.

(„Улаан Туя“).

Туналмажа үзүүлнэ. Гэрэй эзэн хэ өрүүд-актив саянууд Л. О. Стяжкович, Н. И. Надельова, Б. В. Радченко, М. А. Червонок, А. Н. Десяткова, Н. М. Наумова ба бусад болбо түмэршадый хургуулида туналмажа хургалын тулада 320 протына, 830 яволочка ба 700 полотенц оёжо үгсэхэ.

(„Бурядай Гигант“).

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ

Итали ба Греци хоорондын дайнай ябуулгануудта шэнжэлэл

Октябриин 28-наа ноябриин 23 хүрэтэр

Октябриин 28-да Итали ба Греци хоёрой хоорондо дайнай ябуулгануудай эхилһэн жэдэжэ.

Итали болбо Албанида 12 дивизи хүрэтэр составтай, нийтэ дээрээ 200.000 шахуу хүнүүдтэй 9-дахы армие жагсаан юм. Дурацон, Валона ба Санти Кваранда портууднаа Албано-Греческэ хилэ тээшэ автомобиллиин шоссейнэ замууд табигдаһан байгаа. Корчын районууд ба бусад аюулайшаг участогуудта удаан сагай бүхэжүүлгэнүүд баригдан байна.

Греческэ командовани хадаа мүн өөрингөө ээлхэндэ Албани ба Грециин хоорондохы бүхы хилые зүбуулан Флорина, Кастори, Гревена, Мецовон, Янина ба Пираматия лининүүдтэ удаан сагай бүхэжүүлгэнүүдэй үргэн сөтгөнүүдые байгуулба. Зүгөөр, өдэ бүхэжүүлгэнүүдын бүхы фронтодо үргэлжэ линээр табигдаа бэшэ, харин тон шукала участогууд дээрэ тухай бэхжүүлгэдэн районууд бии болгодоһон байгаа. Илангай Флоринын, Касторин ба Янинын районууд хүсөтэйгөөр бэхлэгдээ хэн. Бусад участогуудын хэлэг фортнуудаар ба полевои типэй бүхэжүүлгэнүүдээр бүтээгдэн байна. Хилэ дээрэ бүхыдөө 160—180 мянган хүнүүдтэй, 7—8 дивизие жагсааба.

Дайнай ябуулгануудай дэлгэрхэн театр болбо хадануудаар элбэг ба греческэ территория дээрэ зохиод хайн харгы замуудгүй нимэ газар юм.

Фронт хадаа нотагайгаа характераар гурбан сектортэ хубарна: хойто, македонско сектор — Маала Преспа гэжэ нуурнаа Эрсеке хүрэтэр; центральна сектор — Пинз—Эрсекевээ Останца хүрэтэр; Эпирэй сектор — Останца

наа Корфа провинцай өрбө хүрэтэр болоно. Хойто секторын нилээд өхө удахшанартай. Хэлбэлэй мэдөөсэлүүдэй ёһор бодобод, сэрэгэй ябуулгануудай эхилхэ үедэ фронт дээрэ сугларһан хүсөнүүдэй группировко нимэ байгаа: хойто сектортэ — 3 италянска дивизи 4—5 греческэ дивизийн урдаһаа; центральна сектортэ — 2 италянска дивизи (хадын ба 19-дехи ябаган) нэгэ греческэ дивизийн урдаһаа; урда сектортэ — 2 италянска дивизи 1-2 греческэ дивизийн урдаһаа тулаха жэшээтэй байба.

Тэрэнхээ гадна, италянецууд хадаа Теледене райондо механизированнэ дивизи (250 тухай танктай) ба морин сэрэгэй 2 полк резервээр жагсаан байгаа. Эдэ частынууд болбо 7 греческэ бүхэжүүлгэнүүдые эбдэхэлээр яа Салоник тээшэ шгэлэн довтолхо ёһотой байһан юм. Тийн, тэндэхэ газарайн условийн өхө муу байһан дээрэ хэ бүхэжүүлгэнүүдые эбдэхэдэ танкнуудые хэрэглэжэ болохогүй байба.

Сэрэгэй ябуулгануудые хойр фазада хубаарилан хаража болохо байна.

Нэгдэхэ фазань—октябриин 28-наа ноябриин 3 хүрэтэрхи хурсаа болоно. Энэ үедэ италянска сэрэгүүд хадаа Центральна ба Урда секторнуудтэ нилээд амжалтануудые тунлаһан байна. Тийн аалпийска дивизи болбо Касторин районудохы греческэ бүхэжүүлгэнүүдэй ара талада гарахые бөдөжэ, Колица ба Гревена тээшэ шгэлэн өхө түргөөр дабшаа. Энэ дивизи ноябриин 3-да греческэ территория дээрэ 30 км. нэбтэрэн ороһон ба Самарина ба Дистратон

хууриин нотагуудта хүрбэ. Эпир сектортэ италянска сэрэгүүд баһал түргөөр дабшаа эхилһэн ба ноябриин 3—4-дэ Янина городые хамгаалжа байгаа греческэ түрүү позицинуудта тулаба. Италянска хүсөнүүдэй зарим хубын Каламас мурэниие гатаалан, греческэ сэрэгүүдэй үсэд шанга контратакые арайхан харюусажа, тэрэ мурэнигөө зүүн эрьдэ бэхжэһэн байна.

Македонско сектортэ сэрэгэй ябуулганууд өөрө яназар дэлгэрбэ. Флорина ба Кастори тээшэ зүглэһэн атагын хүүдээр, италянска частынууд албанска территория дээрэ тэхарийн ба Морво, Иван-Хада дээрэхи үндэрхэнүүдтэ ба Зевзда хада дээрэ бэхилэбэ. Греческэ сэрэгүүд контратакада ороод, илактагүй халаба. Италянска авиаци болбо Грецидэ буу ба сэрэгэй зэбсэг оруулха ябадалда наад ушаруулан, Грециин доторой стратегическэ пунктуудые ба портуудые бомбодно.

Ноябриин 4-өө дайнай ябуулгануудай хоёрдохы фаза эхилбэ. Греческэ сэрэгүүд хадаа, хоёр дивизи хүрэтэр нэмэлтэ хүсөнүүдые абажа, бүхы фронтодо контратака ябуулжа эхилһэн байна.

Македонско сектортэ Маала ба Большая Преспа гэжэ хоёр нуурай хоорондохы уйтахан хузуубшээр грегүүдэй өхөхөн хүсэн нэбтэрэн орожо, Паградец — Корча замые эзэлнэ, Корчы хойто зүгөөн довтолбо. Тэрэнтэй нэгдэн дор Моровын үндэрхэнүүдтөхи италянска позицинуудые шангата түрижэ захалба. Италянска командовани хадаа Корчын райондо сэрэгэй нэмэлтэ хүсөнүүдые өхө яаралтайгаар ябуудаг болобо. Греческэ атакануудые гөдөргөн

сохилгодо авиаци өхөөр хабаадалсаа. Греческэ сэрэгүүдые 400 хүрэтэр италянска самолетууд дээр бүри бомбодно. Тингэбэшэ, Корча дээрэ Моровын бүхы үндэрхэнүүдые грегүүд эзэлһэн ба ойрын дистанциһаа городые буудлаа. Италянска командовани болбо Корчаһаа баруун хойшоо сухариха гэжэ приказ үгбэ.

Пинд сектортэ греческэ сэрэгүүд нэмэлтэ хүсэ абажа, италянска хадын дивизийн зарим колононуудые хажуу ба ара талаһаань гөнтэ атакаһан ба тэдэниие хүрэлһэн байна. Эдэндэ туналмажа эльгээгдэн морин сэрэгэй ба мотоциклетнэ частынууд 19-дехи ябаган сэрэгэй дивизийн частынууд гэдгэрэ сохилгобо. 10 үдэрэй тулалдаанай хүүдэ италянска частынууд өөһөднгөө түрүүн гараһан позицияда тэ-хэржэ өрбө. Хадын ба 19-дехи ябаган сэрэгэй дивизи өхө гээлтэтэй. Эпир сектортэ греческэ сэрэгүүдэй хатуушанга контратакануудай хүүдээр италянецууд өөһөднгөө эхин позици тээшэ аалханаар сухариха эхилбэ.

Корчы эзэлэгэ хадаа фронтын бүхы бүхы участогуудай байдалые шиндхэбэ. Грегүүд хадаа Пинд ба Эпирэй секторнуудтэ ябуулгануудые хэжэ байгаа италянска сэрэгүүдэй ара ба хажуу талдаань гараха аргатай болобо.

Италянска командовани болбо сэрэгэй нэмэлтэ хүсөнүүдые асарха ба өөһөднгөө хүсөнүүдые шөнөөр группировалха бодолтойгоор обороньгоо хоёрдохы линидэ бусааар шиндэжэ, сэрэгүүдэйгээ гэдгэрэ сухариха тухай приказ ноябриин 21-дэ үгбэ. Италиһаа сэрэгүүдые яаралтайгаар фронтодо ябуулжа ба 11-дахы арми шөнөөр байгуулагдажа байна.

Касптан Н. АНДРЕЕВ.